

Franc Gerbič: **Slava nebeške Kraljice**. Dvajset Marijinih pesmi za mešan zbor. Op. 72. V Ljubljani 1912. Založila Katoliška Bukvarna. Partitura 3 K. Glasovi po 60 v. —

Izdaja Gerbičevih Marijinih pesmi je vse prijateljke cerkvene glasbe močno razveselila bodisi sama kot taka — kajti lepe cerkvene pesmi so nam vselej dobrodošle — pa tudi zato, ker nam ta zbirka kaže Gerbiča tudi v starosti še vedno neumorno delavnega in našemu današnjemu glasbenemu stremljenju primerno se razvijajočega. V Gerbičevih pesmih najdemo plemenito, iskreno, slovenskemu duhu in okusu prilagojeno melodijo ter vseskozi zanimiv, dostikrat prav originalen harmoničen stavek. Pesmi so zložene večinoma za štiriglasni mešan zbor, števil. 15., 16. in 17. pričnejo s sopranskim samospevom, števil. 18. in 19. pričneta dvoglasno (sopran in alt), števil. 20. je pa zložena za sopran solo in troglasni spremljajoč ženski zbor. Zbirka je posvečena prevzvišenemu in premilostnemu gospodu dr. Andreju Karlinu, škofu tržaško-koprskemu, prezaslužnemu bivšemu predsedniku Cecilijinega društva za ljubljansko škofijo, odličnemu pospeševalcu cerkvene glasbe med Slovenci.

P. Angelik Hribar: **Postni in velikonočni napevi** za mešan zbor. V Ljubljani 1912. Založila Katoliška Bukvarna. Cena partituri K 2.—, glasovi à 50 vin. —

To je tretji zvezek P. Angelikovih cerkveno-glasbenih del, ki izhajajo v zadnjem času na svetlo nekoliko preurejena in semtertja tudi izboljšana. Ta zbirka nudi 13 postnih in 13 velikonočnih pesmi. Prve kot druge so — v primeri z ostalimi P. Angelikovimi cerkvenimi skladbami — izredno lepe, cerkvenemu času, za katerega so zložene, popolnoma prikladne, za izvajanje pa nikakor ne težke.

Anton Jakl: **„Orel“ koračnica**. Op. 41. Besede spisal Fran Kristan. V Ljubljani 1912. Založila Katoliška Bukvarna. Cena 1 K. Glasovi za orkester in pihala se dobe pri skladatelju A. Jaklu, Stroßmayerjeva ulica št. 1 v Ljubljani. —

Za godbe po deželi sploh, v prvi vrsti pa seveda za naše Orle tako primerna: preprosta, a markantna in efektivna koračnica, da si boljše ni treba želeči. Trio ima podloženo prav vzneseno besedilo, ki bo z godbo lepo pevano še bolj dvigalo in vnelo mlada srca.

St. Premrl.

domačih glasbenih zadevah in informira o vseh važnih pojavih svetovne glasbe in ki je v najboljšem tiru, da postane prava glasbena revija s širokim horizontom, kakor je Jugoslovani sploh niso imeli, je vendar pričakovati, da se domislijo naši glasbo ljubeči rojaki, vsa glasbena društva, umetniški meceni ter javni zavodi in zastopi in podpirajo to kulturno važno, od začetka do danes nesebično podjetje vsaj s pristopom v krog naročnikov. — Iz tona, ki zveni iz gori omenjenega apela uredništva, je razvidno, da je to zadnji poziv k dejanskemu podpiranju tega potrebnega kulturnega podjetja in zadnji poizkus, obvarovati slovensko glasbo velike škode, ki bi jo trpela vsled ustavitve literarne priloge „Novih Akordov“. Opozarjamo naše čitatelje na to izjavo in jih pozivljamo, da pristopijo nemudoma krogu naročnikov „Novih Akordov“, preden je prepozno. — Naročila sprejema založništvo L. Schwentner v Ljubljani in vse knjigarne.

P. Hugolin Sattnerjev oratorij „Vnebovzetje Blažene Device Marije“.

Dnevi: 13., 14., 17. in 21. marec 1912, ob katerih je „Glasbena Matica“ v Ljubljani izvajala P. Hugolin Sattnerjev oratorij „Vnebovzetje Blažene Device Marije“, so bili v resnici dnevi slavja, dnevi veselja, navdušenja in ponosa za naš mali slovenski narod. Ni še dolgo let, ko se je za koncertno proizvajanje prav težko dobila kaka primerna domača skladba večjega obsega. Zato je „Glasbena Matica“ kot naš prvi in največji koncertni zavod izvajala dosedaj večinoma tuje večje glasbene umotvore: Bachov pasijon, Haydnovo „Stvarjenje“, Mozartov Requiem, Beethovno Missa solemnis, Dvorakov Stabat Mater, Te Deum in Mrtvaškega ženina, Perosijev Natale del Redentore, p. Hartmannovega Sv. Frančiška, Bosijev Canticum canticorum, Verdijev Requiem itd. Kajpada so nam tudi naši domači skladatelji podali že prav lepih večjih skladb za zbor, soli in orkester, kot so n. pr. Foersterjevi „Turki na Slevici“, Sattnerjev „Jefte“, Parmov „Povodni mož“ in druge. Vendar oratorija do sedaj Slovenci še nismo imeli nobenega v svojem domačem jeziku. (Oni oratoriji namreč, ki sta jih začetkom osemnajstega stoletja zlagala Mihael Omrza in Bertold pl. Höffer, in od katerih so se nekateri takrat tudi z uspehom izvajali v Ljubljani, so imeli latinske tekste in so se nam žal vrhutega poizgubili.) Zato je p. Hugolin Sattnerjevo delo „Vnebovzetje B. D. M.“ kot prvi slovenski oratorij za Slovence ne le veličastno, temveč tudi izredno pomembno.

Z dovršitvijo prvega slovenskega oratorija smo Slovenci storili brezdvomno velik korak naprej v naši splošni in specialno glasbeni kulturi. Dejstvo, da imamo tudi že svoj oratorij, nas je močno zblížalo drugim, glasbenokulturno višje stoječim narodom in bo gotovo pripomoglo k temu, da bodo glasbenokulturno višje stoječi narodi jeli vpoštovati tudi Slovence in slovensko glasbo.

P. Hugolin Sattnerjev oratorij je pa tudi sam po sebi umotvor, ki se je g. skladatelju kar izvrstno posrečil. Težko pa je reči, ali so samospevi boljši, ali zbori. Na vsak način je vokalni del oratorija onotrišče, na katerem se g. skladatelj giblje najbolj sigurno in zares mojstrsko. Pa tudi samostojni orkestralni stavki, ki se nahajajo v oratoriju, so lepo zaokroženi, efektivni in se večinoma prav dobro prilegajo celoti. Instrumentalni del, vkolikor spremlja petje, bi smel biti seveda nekoliko bolj samostojen, in tudi glede instrumentacije bi svetoval, naj jo g. skladatelj semtertja malo prerahlja.

Vobče treba priznati, da je Sattnerjev oratorij krasno, enotno zloženo delo, polno zdrave in sveže melodike, iskren izliv srca, navdušenega za slovensko glasbeno umetnost in vnetega za vzvišene verske ideale.

Že v analizi² Sattnerjevega oratorija sem omenjal, da je ta glasba pravzaprav preprosta, zlasti če jo primerjamo z drugimi današnjimi oratoriji. Toda vsled tega Sattnerjev oratorij nikakor ni manj vreden in se mu ni treba skriti pred raznimi drugimi slavnostnimi oratoriji. Nasprotno! Ravno ta preprostost,

¹ Glej „Cerkveni Glasbenik“ 1912, št. 3, str. 25.

² Glej „Dom in Svet“ 1912, št. 1, str. 26.

nekaka klasična umerjenost in naravni tok Sattnerjeve „Vnebovzete“ tako silovito učinkuje in prevzame poslušalce kot ne kmalu katera druga glasba.

Toda čemu moja hvala! Izvajanja so pokazala in temeljito izpričala veliko glasbeno vrednost, lepoto in notranjo moč prvega slovenskega oratorija. Takega zanimanja gotovo še ni bilo pri nas za nobeno drugo glasbeno prireditev kot za ta oratorij. Pa tudi tolikega navdušenja najbrž ni rodilo še nobeno drugo glasbeno delo pri nas Slovincih, kot ga je Sattnerjev oratorij bodisi pri pevcih in pevkah „Glasbene Matice“, bodisi pri poslušalcih. Velika dvorana v „Unionu“ je bila pri vseh štirih koncertih popolnoma razprodana, in še primanjkovalo je sedežev in vstopnic.

Izvajanje oratorija je nepričakovano lepo uspelo, zakar gre prav posebno priznanje v prvi vrsti gospodu koncertnemu vodju Mateju Hubadu, priznanje in čast pa tudi vsem izvajalcem brez izjeme.

Zbor „Glasbene Matice“ je bil izvrsten; točen v vstopih, siguren skozinskoz je prepeval v resnici lepo in navdušeno. Edino pri damskem zboru „Ave Marija“ (II. del oratorija, Ges-dur) se je v začetnih taktih po navadi pokazalo nekako padanje in malo distoniranje z orkestrom. Zdi se mi pa, da je tega pojava precej kriv kolikortoliko neprikladni tonov način (Ges-dur); kajti kako vse drugače je donel koj nato sledeči moški zbor „Ti Jeruzalema slava“ (D-dur!) istotako „Ave Marija“ v združenem damskem in moškem zboru (D-dur!) in kar moram še posebe pohvalno omenjati — damski zbor „Zima je proč“ v I. delu (D-dur!). — Nepopisno je učinkoval moški zbor „O smrt, o smrt, tvoj strah je strt“. Mešani zbori pa so se peli vsi brez izjeme — non plus ultra.

Solisti so rešili svoje vloge deloma dobro, deloma izborno. Najboljša sta bila gospa Lovšetova (Marija) in g. Križaj (Ženin — sv. Duh in pripovedovalec). Gospa Lovšetova je bila izborna Marija; skromna in ponižna v nastopu je pela iskreno, povsem čisto in z lahkoto obvladala svojo ne lahko partijo. G. Križaj je pel istotako dosti občuteno in sigurno ter s svojim polnodonečim, zelo simpatičnim glasom jako ugajal. Gospa pl. Foedransperg in g. Iličič sta pri prvih dveh koncertih bila nekoliko manj dobra in točna, pri koncertu v nedeljo dne 17. marca sta se pa tudi onadva dobro držala in vsekako zadovoljila ne le v četvero-

spevu, ki ga je — mimogrede omenjeno — pelo šest dam in dva gospoda, temveč tudi v samospelih in duetu.

„Slovenska Filharmonija“, pomnožena po nekaterih gospodih članih, učiteljih in učencih „Glasbene Matice“, je svojo nalogo za naše razmere dovolj dobro izvršila. — Gosp. koncertnemu vodju, ki letos dvajseto leto izredno uspešno deluje pri „Glasbeni Matici“, je pevski zbor pri drugem koncertu podaril krasen srebrn lavorjev venec s tolikimi listi, kolikor članov je v zboru. Gospodu skladatelju prvega slovenskega oratorija p. Hugolinu Sattnerju pa je bil pri tretjem koncertu od „Glasbene Matice“ poklonjen dragocen mašni kelih, ki ima v podstavu vdlane tri čudovito lepe emajle (Sv. Frančišek, ki mu angel gode na violino, Oznanjenje Marijino in Kronanje Marijino).

Prvi slovenski oratorij torej imamo, hvala Bogu in Mariji! Naj bi temu sledilo še mnogo vsaj tako lepih!

Stanko Premrl.

Koncert v ljubljanski stolnici.

O priliki dovršitve novih orgel je priredilo ondi Cecilijino društvo stolne župnije koncert, ki je nad vse pričakovanje dobro uspel. Sodelovali so razen domačih mojstrov-organistov gg. A. Foersterja in Premrla, tudi č. g. p. Mih. Horn iz Gradca in g. profesor Fr. Dugan iz Zagreba. Prav posebno je ugajala zbranemu občinstvu, ki je prostorno cerkev napolnilo do zadnjega kotička, Bachova fantazija in fuga v G-molu, katero je krasno izvajal prof. Dugan. Svojo spretnost v orgljanju je pokazal g. profesor že v Kličkovi fantaziji in Rheinbergerjevi kancioni, toda v omenjeni fugi je njegova tehnika v igri vsakega v polnem pomenu besede osupnila. Ravno tako častno je rešil svojo nalogo č. g. p. M. Horn, ki je otvoril koncert z Lemmensovo slavnostno koračnico za orgle in goznejše igral še pastoralo od Guilmanta. G. prof. Foerster nam je v dveh prisrčnih čeških božičnicah in mogočni parafrazi na avstrijsko himno pokazal različne registre (vijolinske, flavne in jezičnike), ki so v novih orglah na razpolago. Vodja stolnega kora g. Premrl si je zelo srečno izbral koncertno fantazijo (Nowowiejski: „Božič v starodavni Marijini cerkvi v Krakovu“), da se je pokazal mojstra ne le v tehniki, ampak tudi v registriranju. Razenteža je izvajal tudi „Komunijo“ za orgle od Guilmanta. Med posameznimi točkami za orgle je nastopal pevski zbor stolne cerkve in zapel nekaj starejših, že znanih zborov od Sattnerja, Foersterja, Premrla in Engelharta in dve novi skladbi, namreč dr. Kimovčev 150. psalm in Premrlov „Te Deum“, s katerim se je koncert zaključil. Zbor se nam je zdel skoraj prešibek, vendar pa moramo reči, da je v danih razmerah pel dobro in veliko pripomogel k temu, da se je koncert tako častno izvršil. Želeti bi bilo, da bi se taki koncerti večkrat prirejali, toda spored naj bi bil krajši, zato pa bogatejši na klasičnih delih, in izdajale naj bi se vstopnice ali vabila (četudi brez vstopnine), da poslušalcev ne moti večno nemirna mladina.

V. H.

POVODNI ČEVELJ.